

Ministerie van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties

Wetsevaluatie Woo

Ronne de Bruin

Digitale sessie projectleiders Woo, 12 mei 2026

Aanleiding wetsevaluatie

- **Wettelijke verplichting:** binnen 5 jaar na inwerkingtreding verslag uitbrengen aan de Staten-Generaal over de doeltreffendheid en de effecten van de Woo in de praktijk → uiterlijk 1 mei 2027
- **Regeerakkoord:** *De Wet open overheid gaan we beter toepasbaar maken. Op basis van de evaluatie bezien we of aanpassing wenselijk is.*
- N.a.v. **Woo-invoeringstoets:** knelpunten in uitvoering en uitvoerbaarheid

Artikel 8.9. Evaluatiebepaling

1 Onze Minister zendt binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van deze wet aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk.

2 In deze evaluatie wordt in ieder geval aandacht besteed aan de vraag of het noodzakelijk is om een Informatiecommissaris in te stellen.

Waarom het WODC?

- Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum: het kennisinstituut voor de rechtstaat van het ministerie van JenV.
- Het WODC beschikt over ruime ervaring met het uitvoeren van wetsevaluaties.
- Het WODC borgt de onafhankelijkheid en kwaliteit van de wetsevaluatie en werkt nauw samen met (onderzoeksbureaus van) universiteiten (beoogde uitvoerder wetsevaluatie).
- BZK blijft als beleidsmatig verantwoordelijke voor de Woo betrokken. WODC is opdrachtgever van het onderzoek.
- Een wetenschappelijke begeleidingscommissie wordt ingesteld om de kwaliteit en onafhankelijkheid te borgen. BZK neemt hierin als beleidsmatig verantwoordelijke plaats.

**Wetenschappelijk Onderzoek- en
Datacentrum**

Doelen wetsevaluatie

Doelen:

- Inzicht krijgen in de doeltreffendheid en effecten van de Woo in de praktijk, ook in relatie tot het gehele stelsel van openbaarheid.
- Bezien of de overheid de letter en de geest van de Woo naleeft en anderzijds of de wet uitvoerbaar is voor bestuursorganen.
- Analyseren of de Woo de goede kaders stelt voor het zijn van een open overheid en openbaarheid, en of er een stelsel is ontwikkeld dat daarbinnen goed functioneert.

De beoogde conclusies van de wetsevaluatie bevatten tenminste:

- Uitspraken over de doeltreffendheid van de Woo als geheel en van de afzonderlijke wetsartikelen.
- Aanbevelingen ter verbetering van de Woo, het wettelijk kader en het stelsel – inclusief de rol van BZK en ACOI.
- Een afweging of het noodzakelijk is een Informatiecommissaris in te stellen (vastgelegd als besispunt in de wet).

Opzet wetsevaluatie

- **Onderdeel A:** een algemeen deel waarin de doelmatig- en doeltreffendheid van de wet als geheel binnen het Nederlandse openbaarheidsstelsel wordt geëvalueerd.
- **Onderdeel B:** analyse van de afzonderlijke wetsartikelen
  - Ex-ante evaluatie van artikelen die nog niet in werking zijn getreden, waaronder artikel 3.3. met de verplichte actieve openbaarmaking van de informatie categorieën.
  - Moties en toezeggingen rondom de Woo en de wetsevaluatie worden in de analyse van de afzonderlijke artikelen meegenomen.

Eerdere onderzoeken en input stakeholders

- **Belangrijke onderliggende documenten** die worden meegenomen in de evaluatie zijn onder andere:
  - › de Woo-invoeringstoets en de kabinetsreactie hierop;
  - › het onderzoek naar de uitvoeringslasten van de Woo (SIRA consulting);
  - › Internationaal rechtsvergelijkend onderzoek naar openbaarheidswetgeving, Universiteit Leiden;
  - › (bemiddelings)adviezen van het ACOI; en
  - › diverse onderzoeken van maatschappelijke partijen en eerdere onderzoeken naar de Woo/Wob.
- **Stakeholders die worden betrokken** zijn onder andere:
  - › Evenredige inspraak van uitvoerders van de wet: ministeries, medeoverheden (provincies, waterschappen en gemeenten), uitvoeringsorganisaties en Hoge Colleges van Staat;
  - › Het Adviescollege Openbaarheid & Informatiehuishouding (ACOI)
  - › maatschappelijke partijen (o.a. IMI, OSF, Transparency International);
  - › journalistieke belangengroepen (gebruikers van de wet: zoals de NVJ en de VVOJ); en
  - › Burgers

Planning en vervolg

- Gunning waarschijnlijk aan een universiteit of universitair gelieerd onderzoeksbureau, met een juridische, bedrijfskundige en/of politicologische insteek
- Het vervolgproces rond het moment waarop input kan worden geleverd, ligt bij het WODC en de onderzoeksbureau. Voorstel van BZK aan het WODC: organiseren van een inputdag.

Planning	Stap
Jan. '26	Besluit minBZK om wetsevaluatie te beleggen bij het WODC
Jun. '26	Gunning opdracht aan een universiteit en start onderzoek
Q1 '27	Oplevering onderzoek
30 apr. '27	Uiterste verzenddatum van het rapport aan de Staten-Generaal
Mei '27	Advies van ACOI op wetsevaluatie
Jul. '27	Kabinetsreactie op de wetsevaluatie

Bedankt!

Ronne de Bruin, beleidsmedewerker BZK